

Zvezek 4.

Letnik II.

April 1898.

Usmiljeno Srce našega Odrešenika.

V sv. evangelju si gotovo vže večkrat bral, če ne, si pa vsaj v cerkvi slišal, kako je bil Jezus takrat, ko je še po zemlji hodil, dober in prijazen do vseh ljudi, kako je nevedne učil, tolažil žalostne, svoje učence vodil kakor skrben pastir, grešnike iskal, prigovarjal jim, da se spokore, grehe jim odpuščal, kako se je zanje daroval božji pravici in zadnjo kapljo svoje srčne krvi dal nebeškemu Očetu kot odkupnino za grešni človeški rod. Če si to malo sam pri sebi premišljeval, se ti je morda narodila želja, da bi bil tudi ti rad tedaj v Palestini in vsaj enkrat stal ali klečal pred Zveličarjem in kakor Magdalena slišal iz njegovih ust besedo polno sladke tolažbe, ali dobil od njega blagoslov, kakor nedolžni otroci.

Ta želja, dragi moj, se ti more še izpolniti. Saj Zveličar še živi, in njegovo presveto Srce bije sedaj prav tako gorko za nas, kakor nekdanj. Ni ti treba hoditi v Palestino: Jezus je mnogo bliže; tako blizu je, kakor farna cerkev. Cerkev se imenjuje in je po resnici „hiša Gospodova“; kot katoliški kristijan veš in veruješ, da tam biva Gospod kot pravi Bog in človek. Tukaj se natanko ujemajo njegove besede: „glejte, jaz ostanem pri vas do konca sveta.“ Kar je prej delal, to hoče tudi tebi storiti; nič manj nisi srečen, kakor Magdalena in sv. Peter, kananejska žena in stotnik iz Kafarnavma, kakor množice ljudi, ki so šle za njim v puščavo in cele dni poslušale njegove govore; kratka, njegovo Srce najdeš ti prav tako lahko, kakor oni. Kakor je bilo tedaj to Srce vsem vse, tako hoče tudi tebi biti vse, če le sam hočeš. O tem ti bodem danes, in če Bog dá, tudi še pozneje kedaj, kaj malega povedal.¹⁾

¹⁾ Glej Hattler. Grosses Herz-Jesu-Buch.

Svet je velika bolnišnica.

Če si bil kedaj v Ljubljani, si morda videl tudi novo bolnišnico tam doli za sv. Petrom. Ali ne, to je celo mesto? Jaz hodim tja vsako nedeljo maševat. Ko vidim bolnike zbrane v cerkvi, mislim večkrat sam pri sebi: oh, koliko človeške reve in bede biva tukaj vkupe. Vsaka bolezen ima tu svojo palačo, kjer muči in trga in mori uboge ljudi. Ta je podedoval jetiko po svojih stariših, oni je bil nesrečen in se je pohabil, drugi si je nakopal bolezen z razuzdanim življenjem, in četrtega je človeška zloba spravila tu sem. Ko molimo po maši „češćena bodi kraljica“, se mora človeku milo storiti, s takim srčnim občutkom izgovarjajo besede: „k tebi vpijemo zapušćeni Evini otroci, k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini.“

Na poti iz bolnišnice proti domu sem vže večkrat srečal duhovnika z Bogom. Kje je bil? Pri bolnikih! Povsod sami bolniki! Bolnišnica je velika in polna, a morda še več bolnikov je po mestu. Človek je res uboga reva!

Pa govorila sva samo o telesu. Kako je pa duši? Še mnogo slabši. Nič ne obrekujem, če imenujem celo mesto veliko dušno bolnišnico. Ni je skoraj duše, ki bi bila čisto zdrava, krepka in čvrsta. Ljubljana sicer ni na glasu kot najbolj zdravo mesto, a dušnih bolezní ni kriva lega. Saj drugod ni nič boljše. Po vseh mestih, pa tudi trgih in vaseh, povsod, kjer bivajo ljudje, je vse bolehalo. Naša sveta vera nas uči, da je Bog ustvaril dušo zdravo in močno. Pripetila pa se ji je nesreča. Kakor oni človek na poti v Jeriho, je prišla duša v roke ubijavcu, ki ji je zadal smrtno rano in ji po-bral in vplnil vse, kar je imela lepega in dragocenega. Od takrat pride človeška duša mrtva na svet; pravega, nadnaravnega življenja ni v njej. Zakrament sv. krsta ji dá sicer novo življenje, vendar ostane v njej mnoga slabost in kali smrtnim boleznim. Dušnih bolezní je mnogo, nekako toliko, kakor telesnih bolezní. Podobne so si mej seboj, in telesne bolezní lahko rabimo kot priliko dušnih bolezní.

Našel sem v bukvah sedem takih bolezní, katere ti precej naštejem: prva je pljučnica, če ima kdo silno jezo in sovraštvo do bližnjega; druga je vodenica, če je kdo napihnjen prevzetnosti in ošabnosti; tretja je rak, če komu zastarela zlobnost in trdosrčnost do drugih razjeda dušo; četrta je sušica: kdor ima sušico, navadno ne verjame, da mu je hudo, in vendar je na smrt bolan; tako misli marsikdo, da mu je duša zdrava, in vendar mu je grešna strast vže davno vzela životno moč milosti; peta je črni prisad, če kdo živi v smrtnem grehu, pa ga vest nič več ne peče; šesta je lačna jetika, ki je podoba lakomnosti; sedma je kolera: kolera se je prijela duše, ki je zapadla neveri in zato vse izbljuvala iz sebe, kar bi jo moglo rešiti.

K tem sedmim boleznim moram pridejati še eno. To je novošćegna bolezen, znana zlasti izza zadnjih let, influenca ali hripa. Sama ob sebi ni nevarna; človeka nekoliko glava boli, čuti se utrujenega, a če je nekaj dni na gorkem, ga vse mine: če pa kdo ne pazi, utegne tudi za to malenkostno boleznijo umreti; pred kakimi osmimi leti se je bila ta bolezen posebno razpasla in jih je res mnogo pokopala. Duša ima influenco, če dela majhne

grehe, pa se zato nič ne meni. V majhnem grehu je klica smrtnega greha; če preziraš malenkosti, kakor praviš, bodeš zapleten v smrtne grehe, prej nego misliš. Tat začne po beličih izmikati. Kdor je krivo prisegel, je vže dolgo prej lagal. Judež ne bi bil nikdar izdal Zveličarja, da se je precej v početku odločno uprl grdi lakomnosti. Nespametno dekle najprej greši z radovednimi pogledi, potem hodi po plesih, razgovarja se s tem in onim, toliko časa, da jo kdo zvodi in naredi nesrečno.

So še druge dušne bolezni, katerih pa ne bodem našteval. Utegnilo bi se mi zgoditi, da ne bi omenil prav tiste bolezni, katero imaš ti, dragi čitatelj, in potem bi mislil, da si popolnoma zdrav. To pa bi bila huda zmeta; zakaj tudi tvoja duša je bolna. In če tega ne veš, je vže samo to sumna bolezen; slep si, če ne vidiš izpuščaja na licih svoje duše. Ali ne moliš vsak dan: „odpusti nam naše dolge“, in „prosi za nas grešnike“? Bogu in Materi božji menda ne lažeš pri molitvi? Nočem te hudo soditi, in zato rad verjamem, da nimaš nobenega smrtnega greha na vesti, in torej pred Bogom nisi mrtev, ampak živ. Ali brez mozoljev majhnih grehov bržkone tudi tvoja duša ni. Če komu vsaka sapica škoduje, mu precej glas zamolkne, ali če težko diha, kadar gre po stopnicah, je to znamenje, da ni popolnoma zdrav. In če tebe vsaka ostra besedica razdraži, ali če molčiš, kadar bi moral opominjati, ali če te pri molitvi, kadar se tvoja duša k Bogu povzdiguje, precej mine dobra volja in ti sapa pohaja, ali če se ti izpehuje, kadar vidiš neljubo osebo, ali če prste krčevito stiskaš, kadar je treba dati vbogajme — ali ne kaže to, da ni vse v redu v tvoji duši? Tomaž Kempčan našteva v 7. poglavju 4. knjige nič manj kakor štirideset grehov, ki jih tudi dobri kristijani delajo: na svoje počutke malo ali pa nič ne pazijo, domišljujejo si ničemurne stvari, lahkomišlno se smejajo, razposajeno se vedó, zvedavi so, vse morajo videti, vse slišati, govoré brez premisleka, nikoli ne molčé, hitro sodijo, ostro grajajo, preveč so veseli v sreči, vsi pobiti v nesreči itd.

Dragi čitatelj! nadejam se, da si odkritosrčen do samega sebe in si ne prikrivaš, da tvoji duši ni po vse dobro; upam, da stojiš pred Bogom, ne kakor prevzetni farizej, ampak kakor ponižni cestninar in trkaš na prsi in moliš: Bog bodi milostiv meni grešniku! Če ti je tako pri srcu, no, potem bode meni lahko in prijetno delo s teboj. Potolažiti te hočem in te peljati k zdravniku, ki te hoče in more ozdraviti.

Pojdimo k zdravniku!

Rajni župnik Knajp, ki je zdravil ljudi z vodo, pravi v svoji knjigi: „kadar bodo moji prijatelji slišali, da sem se preselil v večnost, tedaj naj mi store to ljubav in molijo zame en očenaš; to bode moji duši kakor hladna voda tam, kjer zdravnik vseh zdravnikov duše z ognjem zdravi in čisti.“ K temu zdravniku vseh zdravnikov pojdem danes s teboj, zato, da se ti po smrti ne bode treba zdraviti z ognjem ali vsaj dolgo ne.

Časih pravimo: če bolnik veruje v zdravnika, je vže na pol zdrav. In res je tako. Če ne zaupaš zdravniku, ne uživaš rad, kar ti zapiše, in zato se bolezen le počasi boljša, če se ne hujša. Kdor pa mu verjame, se ne brani

nobenega zdravila, naj je še tako neužitno in grenko. Vže samo ta misel: „ta mi more pomagati“, de dobro bolniku, in stori, da zdravilo več izda. Prav tako, dragi kristijan, je tudi s tvojo bolno dušo. Prvo, kar moraš imeti, je zaupanje do tvojega Zveličarja, Kristusa. V telesnega zdravnika veruješ, če veš, da ima dobro glavo, vajeno roko in usmiljeno srce. To se pravi: zdravnik mora umeti bolezní, razpoznati mora, kje si bolan, in vedeti, katero zdravilo je zate najboljše. Poleg tega mora zdravnik biti vaju bolnikov: če samo ugiblje in se trese, ko je treba izrezati rano, se boji in trese tudi bolnik in mu ne zaupa. Slednjič mora imeti zdravnik dobro, usmiljeno srce, ki s svojo umetelnostjo ne išče samo dobička, ampak hoče res bolniku pomagati, in zato ima z njim potrpljenje in usmiljenje. Tak je tvoj dušni zdravnik. To ti bodem sedaj pokazal, zato da veruješ vanj in mu zaupaš.

1. Tvoj dušni zdravnik ima dobro glavo. Pozna te bolje, kakor ti samega sebe; njegovo božje oko vidi vse, in tvoje srce in obisti so pred njim odkrite. Vidi vsako bolno misel, vsako krivo željo; ve, kako slabo stojte tvoji dobri sklepi; ve tudi, kako počasi bije tvoje srce iz ljubezni do njega. Ti še nikoli nisi premislil, koliko zla si nagodil svoji duši z majhnimi in velikimi grehi in koliko smrtnih ran si ji zadal. Kristus vse to natanko ve; on pozna vsako rano, vsak gnojni tvor tvoje duše. Ti morda še nikoli nisi preiskal svoje duše, da bi zvedel, kje prav za prav tiči tista tvoja navadna bolezen, ki te tolikrat prime: nepotrpežljivost, jeza, sovražnost do bližnjika, hinavščina in kar je še drugega. Kristus ve vse to. On vidi tvoji duši prav do dna: vidi, odkod poganja bolezen in kako raste; ko si na smrt bolan, morda sam tega ne vidiš, a on to dobro vidi. Njemu ni treba povpraševati, trkati te in poslušati, ali celo zdругimi dohtorji se posvetovati, da se razpozna, kje je bolezen. Sedajle, ko bereš te vrstice, je pri tebi in te gleda; in tudi tedaj, ko bi mu ti iz sramežljivosti hotel prikrivati svojo bolezen, jo on vidi in jo mora videti, ker njegovo oko je vsevidno. Tvoj Zveličar ima torej dobro glavo; on pozna vse tvoje bolezní in natanko ve odkod izvirajo in kam te tirajo.

2. Ima pa tudi vajeno roko. V njem samem je vsa zdravilna moč. Kadar ti mašnik daje to nebeško zdravilo, tedaj pravi: „glej jagnje božje, ki odjemlje — grehe sveta.“ In potem govoriš za njim one prelepe besede, ki kažejo tvojo živo vero in ponižnost: „Gospod! jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho; pa reci le besedo in ozdravljena bode moja duša.“ Tvoj Zveličar torej ni, kakor drugi zdravniki, ki morajo tolikrat reči: „dragi prijatelj, jaz ti ne morem pomagati; išči drugod zdravja.“ Njegovi moči se ne upira nobena bolezen: ni mu treba ran izrezavati, žgati, obezavati, reče samo eno besedo, in tvoja duša je zdrava. Še nobena bolna duša ni umrla, ki se je k njemu zatekla. In kar je še posebe opomina vredno, njega ni treba nič prositi, kakor druge zdravnike, da se tebe reveža usmili. On se sam ponuja, vsiluje in kliče: „Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi; jaz vas bodem poživil.“

3. Srce nebeškega zdravnika je usmiljeno. Človek, ki leži za smrt bolan, ne more sam do zdravnika; tako tudi bolna duša ne more sama do onega,

ki je more ozdraviti, do Boga. To je dobro vedel Sin božji, zato pa je, ganjen srčnega sočutja sam prišel iz nebes na zemljo, v to veliko bolnišnico. Dokler se je mudil na svetu, mu je bilo najljubše delo ozdravljati bolne duše. Hudobni ljudje so mu očitali, da občuje z očitnimi grešniki. Zveličar pa jim je odgovoril: to se umeje pri njem samo ob sebi, da pomaga bolnikom; zdravi ne potrebujejo zdravnika, pač pa bolniki; on je zato prišel, da reši bolne duše, uboge grešnike. Toliko torej za trdno vemo: presveto božje Srce hoče v resnici ozdraviti tvojo dušo. Zato pa tudi skrbi zate kot zdravnik.

Zapisal ti je najbolje zdravilo. To so svete resnice, ki te uče, kako moraš pametno, krščansko živeti. Tako na pr. ti je zoper tvojo lakomnost po posvetnem blagu zapisal zveličavno uboštvo v duhu; zoper vođenico tvoje prevzetnosti, ti je zapisal ponižnost; zoper mrzlico tvoje nepotrpežljivosti ti veleva, da rabiš potrpežljivost, in zoper tvoje sovražnost molitev za neprijatelje. Poskrbel je tudi, da se vsa zdravila popišejo v posebni knjigi; v tej knjigi, v sv. pismu, najde kristijan najbolja zdravila zoper vsakdanje bolezni.

Telesni zdravniki nam sicer tudi zapisujejo zdravila, a kupiti jih moramo sami. Naš dušni zdravnik nam je tudi kupil zdravila pri nebeškem Očetu; to so milosti, ki nam jih je zaslužil s svojim življenjem, trpljenjem in smrtjo. Še več. Pač so vže bili zdravniki, ki so, zvesti svojemu poklicu, darovali svoje življenje; nikoli pa še ni bilo slišati, da bi se kak zdravnik bil dal umoriti zato, da reši življenje svojemu bolniku. To je storil samo Kristus. Da tebe in mene in vse ljudi obvaruje večne smrti, se je dal bičati, s trnjem venčati, na križ pribiti, dal si je srce prebosti, prelil je zadnjo kapljico krvi in umrl grozne smrti, da nam da življenje. Ali nima on res dobrega, usmiljenega srca do bolnikov?

Odkar je na oljski gori vpričo apostolov šel v nebesa, ne biva več vidno mej nami; a pred odhodom je ustanovil veliko zdravilišče za celi svet, kjer najde bolna duša vsega, kar potrebuje za zdravje. To je po vsem svetu znana katoliška cerkev. Preskrbel je duhovnih zdravnikov in jim dal moč duše zdraviti: to so škofje in mašniki. Naredil je dvojno čudodelno kopei, ki celo mrtve obuja k življenju in celi vse rane. To je zakrament sv. krsta in sv. pokore. Da ubogi človek ne omaga v hudem boju, je ukazal zdravnikom, naj ga ob posebnih prilikah mazilijo s svetim oljem, ki dušo krepi in poživlja; to se godi pri krstu, pri birmi, pri mašnikovem posvečevanju in sv. poslednjem olju. Pripravil je tudi dve zdravi jedi. Prva jed so njegovi sveti nauki, ki jih dobivajo kristijani pri pridigah in v pobožnih knjigah; druga jed pa je njegovo presveto Telo in Kri. V zakramentu presvetega Rešnega Telesa pa tudi sam biva v naših cerkvah, in vsaka duša gre lahko do njega, da mu potoži svojo bolezen.

Kakor pa da ni še dosti storil, zdravi še vedno tudi sam vsakega posebe. Po svetih mislih, ki mu jih budi v duši, mu prigovarja, naj se varuje, kar mu škoduje; če kdo pade, mu pomaga vstati, onega, ki se obotavlja, svari in opominja, nagiba ga h kesanju, daje mu upanja in potrpežljivosti. In če vse nič ne pomaga, rabi tudi zdravilo, ki človeka peče in žge: pošlje

mu nesrečo in trpljenje, da ozdravi v njem grešno slo po uživanju. Jezus je torej res, kar pomeni njegovo ime, Zveličar, Odrešenik, zdravnik.

Če je kdo vže leta in leta bolan, pa sliši o slavnem zdravniku, si pač želi, da bi poslal ponj. Žal, da je ubog, zdravniki pa so navadno tem draži, čim bolj so na glasu. Zato jih morejo samo bogatini k sebi klicati, siromaki pa si morajo pomagati, kakor vedo in znajo. Ti, bolna duša, si bolj srečna, ker ti ni treba skrbeti za plačilo. Tvoj zdravnik, Kristus, ima tako dobro srce, da za vsa pota, ves trud in delo, ki ga ima s teboj, noče nobenega beliča od tebe. In če kaj zahteva, na pr., da si kaj odrečeš ali se malo zatajuješ, hoče to samo zato, ker ti je potrebno za zdravje; če ga poslušáš, ti bode to on sam še plačal; ti pa mu nisi nič dolžna razen hvaležnosti in ljubezni.

Po vsem tem, kar sem ti povedal, moraš reči, boljšega zdravnika si ne moreš misliti in želeti, kakor je tvoj zdravnik, Jezus Kristus. Natanko pozna tebe in tvojo bolezen; ve, kaj ti more pomagati; in kar je glavna stvar, on ima zate blago, rahločutno, usmiljeno srce. Veruj vanj, zaupaj mu!

Reci mu in moli prav pogosto kakor Marta: Gospod, on, ki ga ljubiš je bolan. Pridi in ozdravi ga, de ne umrje. Tako kliče zdravnika! Pojdi pa tudi sam do njega! Saj veš, kje stanuje, in sam te vabi k sebi. V hiši, kamor sem jaz kot bogoslovec hodil v šolo, je navada, da vratar dá z zvoncem znamenje, kadar pride v hišo zdravnik; tako ve vsak, ki je kaj bolehav, kedaj ga čaka doktor. Tudi tebe kliče zvon z cerkvenega stolpa vsak dan, v nedeljo te vabijo celo vsi zvonovi in ti oznanjajo, da te zdravnik čaka in je pripravljen poslušati te pri sv. maši. Pojdi torej tja, povej mu odkrito vse, kar te boli. Ne vem, ali je bila sv. Jedert ali kak drugi svetnik. Pri povzdigovanju je nekoč potožil nebeškemu zdravniku, da mu je v neki imenitni stvari vse tako temno in ne ve kaj storiti. Tedaj je videl Gospoda, kako je dejal prst desne roke v odprto rano svojega Srca, in iz njega vzel nekaj, kakor zdravilni balzam; s tem je pomazal svetniku oči. Tisti trenutek mu je bilo, kakor slepcu, ki hipoma izpregleda. Jasno je videl, kaj mu je storiti, da bode Bogu ljubo in všeč.

Stori pa tudi vse natanko tako, kakor ti veleva božji zdravnik. Bržkone ti poreče, da moraš najprej svojo dušo oprati v njegovi sveti rešni krvi. Ne daleč od altarja je izpovednica; tam je pripravljena zate zdravilna kopel. Namestnik Kristusov, izpovednik, te vže čaka. Njemu razkrij, tako je Gospod ukazal, rane svoje duše, zato, da spozna tvojo bolezen in ti zapiše prava zdravila. Bodi torej odkritosrčen! Če obžaluješ, kar si storil, in imaš trdno voljo, v prihodnje dragače živeti, te bode odvezal, in tisti hip bode tvoja duša čista in zdrava.

Dalje ti ukazuje tvoj Zveličar, da časih uživaš nebeški kruh, ki ga on sam daje tvoji duši. Brez tega kruha tvoja duša ne more dolgo živeti. „Kdor je moje meso, bode živel“. Če nisi pozabil vsega katekizma, veš, da sv. obhajilo zmanjšuje v tebi hudo želenje, krepi te za dobra dela, ozdravlja rane majhnih grehov in te varuje novih smrtnih grehov. Pobožen mož je dejal Jezusu pri sv. obhajilu: glej, o Jezus, jaz sem kakor bolnišnica, kjer so vse

bolezni vkupe; in potem je naštel Jezusu svoje telesne in dušne bolezni: svoje hude strasti, svojo slepoto in slabost, in pri vsaki bolezni je posebe prosil: reci le besedo, in moja duša bode zdrava. — Stori še ti tako!

Pri telesnih boleznih zdravnik večkrat reče bolniku, da ne sme uživati nekaterih jedi in močne pijače. Tako bode bržkone tudi nebeški zdravnik tebi marsikaj prepovedal. Pustiti bodeš moral slabo družčino, prazen lišp; pohujšljivih knjig in listov ne bodeš smel več brati; zahteval bode, da nehaš preveč piti in v prihodnje ne strežeš več svojemu grešnemu želenju. Bodi pameten in poslušaj ga! Če ti zapiše grenka zdravila, bodi uvrjen, da stori to samo zato, ker ve, da drugače ne moreš ozdraveti.

Častivci in častivke presv. Rešnega Telesa.

(Piše Jožef Benkovič.)

XVI.

Dr. Jurij Dolinar.

(^o 19. aprila 1764.)

„Blagor možu, ki ne hodi po svetovanju hudobnih in ne postaja na potu grešnikov in ne sedi na prestolu kuge, temveč ljubi postavo Gospodovo ter noč in dan premišljuje njegovo postavo! In je jednak drevesu, ki je zasajeno ob potokih, in daje svoj sad ob svojem času; njegovo perje ne obleta, in vse, karkoli počenja, mu gre po sreči.“ (Ps. 1. 1—3.)

Tak mož, kakor ga psalmist opisuje s temi besedami, je bil profesor dr. Jurij Dolinar. Porodil se je dne 19. aprila na veliki četrtek l. 1764., na Vovčah v poljanski župniji pri Škofji Loki. Njegovi stariši so bili ubožni gostači brez svojega doma. Oče je imel dobrega prijatelja Ignacija, ki je bil vratar v Frančiškanskem samostanu v Ljubljani. Le-ta je sprejel dečka Jurija v samostan, da je stregel pri maši, zato pa je dobival hrano. Frančiškana o. Hugon Vodnik (umrl 25. junija l. 1785. v sluhu svetosti) in o. Honorat Vodlan sta ga zasebno poučevala v šolskih stvareh; ker je mladi Jurij kmalu pokazal, da ima dobro glavo, so ga poslali v gimnazijo študirat. Učitelji so mu bili nekateri bivši jezuiti, mej njimi o. Moravčar, katerega se je pozneje s posebno hvaležnostjo spominjal. Ko je l. 1784. končal v Ljubljani gimnazijo, je šel v Gradec v modroslovske šole. Trla ga je huda revščina. V tej stiski mu je naklonil bivši jezuit, profesor o. Bivals, dijaško štipendijo za 80 gld.

Dve leti pozneje je prosil, da bi ga vsprejeli v semenišče. Po čudnem slučaju pa Dolinar ni bil sprejet v semenišče. Njegov rojak in prijatelj dr. Tomaž Dolinar (rojen v Dorfarjih pri Loki l. 1760., umrl l. 1839.), ki je bil tedaj prefekt v Terezijanišču na Dunaju, mu je nasvetoval, da se je vpisal

kot pravnik na dunajsko vseučilišče. Leta 1796. je postal doktor prava. Par let je ostal še na Dunaju in poučeval na vseučilišču namesto profesorja dr. Pechima.

Malo dni pred božičem l. 1798. pa se je preselil v Ljubljano, kjer je postal profesor prava in cerkvene zgodovine v semenišču. Dasi ni bil duhovnik ga je vendar l. 1805. tedanji nadškof baron Brigido izbral za svojega svetovavca. Poučeval je ljubljanske bogoslovce celih 40 let. Leta 1838. je pustil šolo, ker so mu bile oči popolno opešale. Ženo mu je pobrala kolera l. 1831.; hči Ana je umrla vže preje za sušico. Edini sin Janez ga je preživel kot svetovavec c. kr. deželnega nadsodišča v Trstu. Profesor dr. Jurij Dolinar je živel na stara leta sam v skromnem stanovanju v sedanji Krisperjevi hiši nasproti mestni hiši. Umrl je v 95. letu svoje starosti, dne 21. oktobra l. 1858.

Dr. Juriju Dolinarju enakega ali vsaj podobnega moža Slovenci menda še nismo imeli. Bil je veren katoličan, kakor ne kmalu kdo v tedanji dobi niti mej duhovniki. To so bili žalostni časi, ko je bila država vse, cerkev pa skoraj nič. Dolinarja pa cerkvi in veri sovražni duh ni omamil in siloviti tok ga ni potegnil za seboj, ker umeval je poklic in pravice sv. katoliške cerkve bolje nego vsi njegovi tovariši. On res „ni postajal na potu grešnikov in ni sedel na prestolu kuge, temveč je ljubil postavo Gospodovo in jo premišljeval noč in dan ter ob svojem času dajal blagodejen in obilen sad.“

Zanimivo je vprašanje: Kaj pa je ohranilo tega moža tako vernega? Kje je našel to jeklenost v svojem prepričanju in značaju? Na vse to moramo pokazati na tabernakelj in reči: Pri Njem in od Njega, ki tukaj prebiva, je žajemal vse milosti in znanosti, sploh vse vrline, s katerimi je bil tako bogato obdarovan.

Vže nedolžen deček je bil kot mašni strežnik pri frančiškanih, po vzgledu svojega učitelja, bogoljubnega o. Hugona, zvest in vstrajen čuvar ljubemu Jezusu v tabernaklju. Kot gojenec jezuitski na gimnaziji je brez dvoma to pobožnost tem bolj gojil. Kot profesor je bil celi Ljubljani znan kot vzgled vernega, v resnici pobožnega moža. Pri njem sta stanovala kot dijaka poznejši škof poreški, Peteani, in naš slavni v sluhu svetosti umrli misijonski škof, Irenej Friderik Baraga. Dolinar mu je bil birmski boter in po smrti njegovih starišev, do leta 1816., ko je gimnazijo dovršil, očetovsko skrben varih. Vse iste krščanske kreposti, isti vzorni red, katerega ga je učila doma blaga rajna mati, je našel v tej hiši. Ko je bil Baraga v visokih šolah na Dunaju, se je v pismih do svoje sestre Amalije s posebno hvaležnostjo spominjal dobrotnika Dolinarja. Kot dvaindvajsetletni pravnik v nekem pismu hvali veliko vrednost in imenitnost tistih, ki z obširno, temeljito učenostjo znajo združevati in gojiti tudi bogaboječnost in pobožnost, ter končno vsklikne: „O Dolinar, o prelepi, izvrstni vzgled!“ — Mej gojenci, ki so stanovali pri njem, je bil po vrsti eden hišni vodja, kateremu so se morali vsi drugi pokoriti. Kdor je prelomil hišni red, je plačal po 1 kr. kazni v blagajno. Ta denar so porabili za razne igre, ko so z gospodom hodili na sprehod. Več dijakov je pri njem zastonj dobivalo hrano. V pogovorih je bil jako

trezen in preišljen. Da bi mladeniče obvaroval pred spletkami drugih ljudi, je večkrat miloval in obžaloval napake tedanje dobe in se kazal vedno strogo pravovernega. Po vsem tem ni čudo, da je bilo toliko vrlih mož odgojenih v njegovi hiši, ki so bili pozneje njemu in domovini v čast. Mej počitnicami jih je rad obiskaval po deželi, navadno peš, in povsod je dobro došel. Jožef Walland, nadškof goriški, in Avguštin Gruber, nadškof solnograški, ki je bil poprej ljubljanski škof, sta ga zelo spoštovala in hvaležno ljubila, ker je njiju škofijama dajal tako izvrstne duhovnike. Posebno se je zanimal za misijone, zlasti za afriške. Misijonarje je vabil k sebi, predno so odrinili na svoje delo; zamorske dečke, ki so bili tedaj v Ljubljani, je z veseljem učil. Pred vsem pa je za misijone vsak dan mnogo molil.

Veliko veselje mu je bilo na stara leta, ko je videl, da je toliko njegovih učencev doseglo imenitne službe. Njegovi gojenci so bili sledeči škofje: Andrej Mešutar, naslovni škof v naučnem ministerstvu, Irenej Friderik Baraga in Ignacij Mrak, misijonska škofa v Ameriki, Andrej Gollmayr, nadškof goriški, Matevž Ravnikar, škof tržaški, Peteani, škof poreški, Francišek Ksav. Kutnar, škof lavantinski, in trije ljubljanski škofje: Anton Alojzij Wolf, Jernej Vidmar in Janez Krizostom Pogačar.

Do l. 1830. je pisal Dolinar dnevnik, ki priča o globoki vernosti njegovi. Vsak list začenja s kakim stavkom iz sv. pisma ali pa z izrekom kakega cerkvenega očeta. Sklep vsakega lista je zopet kak bogoljuben rek. Leta 1837., torej nekoliko preje, predno je stopil v pokoj, je spisal nemško knjigo „o trpljenju našega Gospoda Jezusa Kristusa“, v spomin vsem bogoslovcem in drugim učencem, katere je v štiridesetih letih učil. S tem spisom je pred svetom pokazal svojo odkritosrčno bogoljubnost, sploh svoje srce; pokazal je, kje je bilo ves čas njegovo srce, kakšne njegove misli in želje: da bi vsi Jezusa ljubili tako, kakor ga je ljubil on, da bi po vzgledu božjega Učenika bili z njim vred popolno vdani v božjo voljo in da bi vse hvaležno sprejemali, kar jim le-ta nakloni.

Visoko starost je doživel mož, a na skrajni meji svoje dobe se je z mirnim srcem oziral lahko nazaj na svojo dolgo preteklost, saj življenje njegovo je bilo brezmadežno. Onemogel, oslepel, je ob spremstvu svojega služabnika redno vsak dan zahajal v cerkev k sv. maši in častit presv. Rešno Telo, ter vsako nedeljo je z drugimi ljudmi vred pristopal k mizi Gospodovi.

Žegnansko nedeljo l. 1858. je bil še v cerkvi pri sv. maši in obhajilu; a še isti dan je obležal. V sredo je bil previden s sv. zakramenti in dan pozneje, na god sv. Uršule, dopoldne ob $\frac{1}{2}$ 12. je blaženo zaspal v Gospodu. Veliki četrtek je bil rojen in v četrtek je tudi umrl, torej v dan, ki je posvečen presv. Rešnemu Telesu. Kakor starček Simeon, tako se je tudi on veselil svoje smrtne ure in rekel med drugim: „Zdaj rad umrjem, ker sem doživel, kar sem želel: spravo mej Rimom in Avstrijo (konkordat), razglasenje brezmadežnega spočetja Matere božje in cerkveni zbor, ki se kmalu začne!“ Kako primerne so njegovemu svetniškemu življenju besede: „Starost kliče v nebesa — tam je moja domovina!“¹⁾

¹⁾ senecTa aD CoeLos VoCat — Ibi patrIa Mea.

Vže več let pred smrtjo si je dal narediti mrtvaško obleko, v kateri naj ga položé na mrtvaški oder. Ukazal je tudi, naj mu mrtvemu položé na prsi knjigo Tomaža Kempčana „Hodi za Kristusom.“ Tako je ležal na odru, in okolo njega je gorelo po njegovi lastni želji osem sveč v znamenje osmerih zveličanskih čednosti.

Ogromne množice so ga hodile škropit in ga v soboto spremile na zadnji poti k svetemu Krištofu.

Bog daj Slovencem v sedanjih, Bogu in veri odtujenih žalostnih časih kaj več „Dolinarjev“!

»Kje je Jezus?«

Francoski škof in kardinal Perô (Perraud), je lani pri velikem shodu v čast presv. Rešnemu Telesu povedal lepo zgodbico, ki jo je slišal iz ust angleškega kardinala Voana (Vaughan).

Protestantski Anglež je šel nekoč s svojo sedem let staro hčerko v katoliško cerkev v Londonu. Deklica vpraša, zakaj pa pred tabernakljem gori luč. „Zato, ker je Jezus v tabernaklju“, odgovori oče. Nekaj angleških protestantov namreč še veruje, da je Jezus res pričujoč v sv. hostiji; in ta mož je bil izmej tistih.

„Jaz bi pa rada videla Jezusa“, deje nedolžni otrok, „prosiva, da nama odpro vrata pri tabernaklju.“ „Jezus je skrit pod zagrinjalom,“ pravi oče, „in zato bi nama nič ne pomagalo, ko bi odprli tabernakelj.“

Šla sta dalje po mestu in vstopita v glavno protestantsko cerkev v Londonu. Deklica se ozira krog sebe in gleda, kje gori luč pred tabernakljem. Ko pa nikjer ne vidi ne luči ne tabernaklja, vpraša: „kje je Jezus?“ — „Tukaj ni Jezusa“, je moral odgovoriti oče.

„Pojdiva torej od tod“, zakliče deklica, „jaz hočem iti tja, kjer je Jezus.“ — Te besede nedolžnega otroka so očeta globoko ganile v srce. Doma je povedal ženi, kaj se je zgodilo. Otrokove besede so se obema zdele kakor glas z nebes, ki jih kliče v katoliško cerkev. Oče je pustil lepo službo, ki jo je imel, in se odpovedal krivi veri. Sedaj v Londonu poučuje po hišah otroke, in s tem živi sebe in družino; to je sicer trd kruh, a mož je vender srečen.

Pobožne matere! peljite veliki teden svoje majhne otroke seboj v cerkev k božjemu grobu in pokažite jim, kje je Jezus. Saj on sam pravi: „pustite male k meni!“ Nedolžni otrok čuti, da je prijetno pri Jezusu. Če vže majhne otroke učite častiti Jezusa v presv. zakramentu, bode to vam in otrokom v srečo.

Nova cerkev vednega češčenja v Bolzanu na Tirolskem.

Dne 28. junija l. 1896. je naš presvitli cesar dovolil častitim očetom najsvetejšega zakramenta ali „evharistijcem“, da se smejo naseliti na avstrijskih tleh in v spomin na petdesetletnico njegovega vladanja v Bolzanu na Tirolskem sezidati cerkev, v kateri bodo noč in dan molili presv. Rešno Telo.

Poleg cerkve bode samostan. Tu bode središče za razširjevanje kraljestva presv. Rešnega Telesa.

Cerkev bode preprosta, a iz močnega rezanega kamena. Pročelje ali prednja stran z dvema mogočnima stolpoma se vže dviga v zrak. Ima tri vhode, razne velikosti. Nad glavnimi vrati bo po želji cesarjevi umetnik upodobil znani dogodek iz življenja Rudolfa habsburškega. Ko je Rudolf grof habsburški, slavni praded naše vladarske hiše, nekoč bil na lovu, zasliši v gozdu srebrni zvonček. Precej se mu je zazdelo, kaj bi utegnilo biti, in jezdi proti oni strani, od koder se je glasilo žvenkljanje. Duhovnik je z Bogom šel k bolniku. V tistem kraju pa je tekel potok, ki je bil radi deževja močno narastel. Mašnik mora iti črez vodo, če hoče o pravem času priti do bolnika. A črez deroči potok ne vodi nobena brv; kaj je torej storiti? Pobožni grof je videl zadrego božjega služabnika; stopi s konja in ga ponudi mašniku, da nanj sede, prebrede potok in hiti k bolniku. Ko se je duhovnik vrnil od bolnika, pelje konja nazaj in lepo zahvali grofa za ljubav, ki jo je storil njemu in bolniku. Plemeniti grof pa ni hotel več konja, češ, on ni vreden, da bi v prihodnje rabil zase konja, ki je nosil kralja nebes in zemlje; dá ga mašniku, naj njemu služi pri njegovem sv. opravilu. — Prizor iz te zgodbice bode podobar izklesal iz kamena. Na petdesetletnico slavno vladajočega cesarja Franciška Jožefa I. bode spominjal poseben napis tudi nad vratmi. Cerkev bode 51 metrov dolga, 22 metrov široka in 25 metrov visoka. Imela bode tri ladije, ki se bodo končavale v polukrogu. V južni stranski ladiji bode v kapeli oltar s tabernakljem, kjer bode shranjeno presv. Rešno Telo za obhajenje ljudi. V cerkvi ne bode nobenih čreznavadnih lepšav, samo veliki oltar in tabernakelj, bivališče Jezusa, večnega kralja in Boga, bodeta kar najbolj možno krasna in veličastna. Nad tronom, kamor bodo izpostavljali presv. Rešno Telo, se bode na stebrih vzdigovala mramornata streha s kupolo, bogato okrašena z vložnimi podobami in slikami. Na oltarju bo vse do najmanjše stvari oznanovalo hvalo Najsvetejšega.

Mnogo denarja se je vže zbralo za cerkev, a ker se zida le iz milodarov, bo treba še dosti, da se dokonča in dostojno okraši. Častivci Srca Jezusovega v presv. Rešnem Telesu, pomagajmo zidati prekrasno svetišče, kjer se bo večno hvalil Jezus Bog v najsvetejšem zakramentu.

Apostolstvo svete molitve.

Namen svetega Očeta za mesec april 1898.

Za dar ljubezni.

„Učenik, katera je največa zapoved v postavi?“ je vprašal zvijačni farizej Gospoda in dobil je odgovor: Ljubi gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči. Ta je prva in največa zapoved. Druga pa je tvoj podobna: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. V teh dveh zapovedih je zapovedana cela postava in proroki. — Lepše hvale ne bi mogla imeti ljubezen, ko je ta iz ust Zveličarjevih: prva in največa zapoved, ki hrani v sebi vse, kar nam je Bog zapovedal in razodel.

Ljubezen imenujejo sv. očetje kraljico čednosti, ker vse čednosti služijo ljubezni, ljubezen pa nobeni ne služi, ker je najviša. Ljubezni se vse čednosti pokorijo, ljubezen pa vsem gospodari. Ljubezen je cvet in sad krščanskega življenja.

Brez ljubezni je vse ničevno, karkoli se s častjo imenuje na nebu in na zemlji. Ljubezen je kraljica v nebesih in na zemlji. Zato jo je proslavljal sv. Pavel: Ko bi človeške jezike govoril in angelske, a ljubezni ne bi imel, bi bil brneč bron in zvenječ škrobotec. Ko bi imel preroštvo, pa bi vedel vse skrivnosti in vsako znanje; in ko bi imel vso vero, da bi gore prestavljal, a ljubezni ne bi imel, nisem nič. In ko bi na kosce razdajal v živež ubogim vse, kar imam, in ko bi dal svoje telo, da se sežgem, a ljubezni ne bi imel, mi nič ne koristi. Ljubezen je potrpežljiva, dobrotljiva, ljubezen ni nevoščljiva, ljubezen se ne hvali in ne napihuje. Ona se ne vede nespodobno, ne išče svojega, ne togoti se, ne misli huđega. Ne raduje se krivici, pa raduje se resnici. Ona vse potrpi, vse veruje, vse upa, vse prenaša. Ljubezen nikoli ne preneha; bodi si preroštva, nehala bodo, bodi si jeziki, umolknili bodo, bodi si znanje, nehalo bode . . . Sedaj ostaja vera, upanje, ljubezen, to troje, največa od njih pa je ljubezen.

Oj kako veličastna, kako angeljsko vzorna je krščanska ljubezen!

Pomnimo pa, da ta ljubezen je dar sv. Duha, kateri prebiva v srcih vernih kristijanov. Treba je torej, da prosimo sv. Duha, naj nam dá dar goreče ljubezni. Sv. Duh pa izhaja iz Boga Očeta in iz Boga Sina. Za to ga sv. pismo imenuje tudi Duh Sinu božjega. Sv. Duh je torej resnično duh Jezusa Kristusa. Jezus Kristus sam nam more vdahnuti sv. Duha, kakor nekedaj apostolom. Prosimo torej Jezusa, Zveličarja sveta, naj dahne v verne kristijane sv. Duha, kateri vname v srcih gorečo ljubezen do Boga in do bližnjega.

Predragi bratje! Kaj se vam zdi, zakaj je pač sv. oče priporočil, naj molimo prihodnji mesec, da si izprosimo od Srca Jezusovega goreče krščanske

ljubezni? Lahko uganete! Le pogledjte daleč na okrog, kaj vidite? Povsod prepir, sovraštvo, razpor, še celo na posvečenih krajih. Zlasti pa je naša mila Avstrija polna jeze, zavisti in sovraštva, ker se narodje in stranke smrtno sovražijo. Česa manjka? Ljubezni manjka. Prosimo torej in molimo, naj Srce Jezusovo dahne duha ljubezni v srca prepirljivih ljudi, z ljubeznijo pa mir, ki rodi sv. veselje.

Posebni nameni za vsak dan.

1. Za tržasklega škofa. 2. Za pridne izpovednike. 3. Za marljive cerkvene pevce. 4. Za duhovnike, ki ljubijo lepoto hiše božje. 5. Za učitelje, ki radi pomagajo duhovniku v cerkvi 6. Za otroke, ki pridejo ta teden prvič v cerkev. 7. Za današnje obhajance. 8. Za solze sočutja skrižanim Jezusom. 9. Za solze sočutja z zapuščeno Materjo božjo. 10. Za veselo veliko noč dušnim pastirjem. 11. Za vse žalostne o veselih praznikih. 12. Za grešnike, ki se branijo iti k izpovedi o velikonočnem času. 13. Za posle, katerim je služba bližnja priložnost za greh. 14. Šibe potresa, s katero si nas udaril v ta dan pred tremi leti, reši nas, o Gospod! 15. Za delavce, ki so v nevarnosti, da izgubé sv. vero.	16. Za ljubljanskega knezoškofa. 17. Za otroke, ki se pripravljajo na prvo sv. obhajilo. 18. Za dar stanovitnosti onim, ki so dobro opravili velikonočno izpoved. 19. Za pobožne duše, ki trpé hude izkušnje. 20. Za katoliško društvo za delavke v Ljubljani. 21. Za bolnega duhovnika. 22. Za „Alozijevišče“ v Ljubljani in Gorici. 23. Za mir mej avstrijskimi narodi. 24. Za katehete na ljudskih in srednjih šolah. 25. Za letošnje novomašnike. 26. Za občine, ki so brez dušnega pastirja. 27. Za mladeniče, ki jih Bog kliče v redovniški stan. 28. Za svetega očeta Leona XIII. 29. Za cesarja Frančiška Jožefa I. 30. Za žive in mrtve ude molitvenega apostolstva.

Molimo.

O presveto Srce Jezusovo, po brezmadežnem Srcu Marijinem Ti darujem molitve, dejanje in trpljenje današnjega dne v zadoščenje neštetih razžalitev svojih in ljudskih, po Tvojih svetih mislih in namenih, zlasti za dar goreče ljubezni in za vse potrebe, katere nam bogoljubna bratovščina posebno priporoča ta mesec in dan.

O sladko Srce Jezusovo, daj, da te ljubim vedno bolj!

Sladko Srce Marijino, reši me!

Poročilo o bratovščinah.

Naznanilo ponočnim častivcem presv. Rešnega Telesa v Ljubljani. 1.) Po noči mej 31. marcem in 1. aprilom bodo moški molili presv. Rešno Telo v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Molila se bode 9. ura v čast žalostne Matere Božje.

2.) Po noči mej 7. in 8. aprilom t. j. mej velikim četrtnikom in velikim petkom bodo izvanredno molili presv. Rešno Telo in sicer zopet v šenklavški cerkvi. — Do polnoči se bode molila 23. ura za veliki četrtek, po polnoči pa 24. ura za veliki petek.

3.) Tretji sestanek moških častivcev presv. Rešnega Telesa bode na tiho nedeljo, t. j. 27. marca v šenklavški zakristiji ob navadnem času po litanijah, t. j. okolo pete ure. — Vabijo se vsi udje ter njih prijatelji in znanci!

Rimska bratovščina vednega češčenja za opravo ubožnih cerkva. Meseca januarja t. l. so sestre vednega češčenja v Rimu v svojem samostanu razstavile mašno obleko, ki so jo v preteklem letu naredile s pomočjo pobožnih rimskih gospa. K razstavi so prišli vrhovni vodnik bratovščini, kardinal Vincencij Vannutelli, avstrijski in španski poslanec pri sv. stolici, in mnogo plemenite gospode. Kardinal je sam govoril. V svojem govoru je povedal, da se sv. oče zelo zanimajo za to delo Jezusu v čast in blagoslavlja sestre „vednega češčenja“ in vse, ki jim pomagajo.

V Belgiji v mestu Bruselju, kjer so „sestre vednega češčenja“ pred 40 leti dobile svoj prvi samostan, je bilo v početku lanskega leta 750 moških, ki se vrsté v češčenju presv. Rešnega Telesa. V tej častni vojski nebeškega Kralja so dijaki z vseučilišča, advokatje, inženirji, mestni svetovavci, deželni in državni poslanci in plemenitniki iz najviših rodbin. Vsak prvi petek v mesecu molijo presv. Rešno Telo od poludne pa do osme ure zvečer. Da kdo ne pozabi, pošljejo vsakemu prej listek, s katerim ga vabijo k molitvi in mu naznanijo uro; ta listek prinese vsak seboj in ga vrže v pletenico, ki stoji na ograji pred oltarjem. Iz listkov se vidi, če koga ni bilo k molitvi; in to pomaga, da tem bolj redno prihajajo. Molijo pa pred izpostavljenim sv. Rešnim Telesom v cerkvi sestrá vednega češčenja.

Ko so 2. aprila praznovali obletnico, kar so se prvič zbrali k molitvi, je prišel k pobožnosti tudi kardinal Peter Lambert Goosens, nadškof mehliński. Zapeli so zahvalno pesem, potem pa šli v procesiji okolo cerkve. Vseh 750 mož je svetilo pri procesiji.

Žene in dekleta niso hotele zaostati za moškimi. Ko so videle, kako se njih možje, bratje, sinovi zbirajo okrog Jezusa v tabernaklju, so si tudi same izprosile en dan v mesecu, da ga posveté v molitvi pred sv. Rešnim Telesom. Izbrale so si prvi torek v mesecu. V malem času so po številu presegle moške.

Delavci, ki po dnevu ne utegnejo prihajati v cerkev, molijo vže več let prvi dan vsakega meseca zvečer od 9. do 10. ure presv. Rešno Telo v cerkvi vednega češčenja. Duhovnik ima primeren govor, potem gredó v procesiji okolo cerkve.

Ob tej občí sveti navdušenosti je samo po sebi umevno, da ljudje z veseljem storé, kar le morejo, da bi bile vse cerkve čedno opravljene in preskrbljene z dostojno mašno obleko. Leta 1896. so častivci presv. Rešnega Telesa v Belgiji darovali v podporo ubožnim cerkvam v domači deželi

91.152 goldinarjev, misijonarjem v tujih deželah pa je bratovščina poslala 19.913 goldinarjev; vsega vkupe so torej nabrali v enem letu 111.065 gl. za opravo ubožnih cerkva. Lepa svota, če pomislimo, da v deželi ni več kakor pet milijonov in sedemstotisoč katoličanov.

Na Angleškem imajo sestre „vednega čiščenja“ en samostan, ki je središče bratovščini presv. Rešnega Telesa. Leta 1896. je bratovščina v Londonu preskrbela mašne obleke 51. misijonarjem. Vsako leto dvakrat razstavijo, kar naredé za uboge cerkve, namreč meseca junija in decembra. Kardinal Voan (Waughan), nadškof vestminsterski, pride vselej pogledat razstavo. Vsako soboto se družbenice zbirajo k delu za Jezusa v najsvetejšem zakramentu; prvo soboto v mesecu pa molijo v stolni cerkvi pred izpostavljenim sv. Rešnim Telesom.

Odpustki meseca aprila 1898.

Da dobimo odpustke, moramo: 1. imeti namen in voljo, da se hočemo odpustkov udeležiti; 2. moramo biti v milosti božji, in 3. storiti dobra dela, katera cerkev ukazuje za odpustke. Za popolne odpustke cerkev navadno ukazuje: *a)* izpoved in sv. obhajilo; vendar pa izpoved na vsakih osem dni, v ljubljanski škofiji tudi na vsakih štirinajst dni, zadoščuje za vse odpustke mej tem časom; *b)* molitev v namen sv. Očeta; to molitev treba za mnoge odpustke opraviti v določeni cerkvi. — Pri nepopolnih odpustkih izpoved in sveto obhajilo navadno ni ukazano.

1. dan. Petek I. v mesecu. Popoln odpustek *udom bratovščine presv. Srca Jezusovega. Marija Dev. sedmere žalosti. Udom bratovščine sv. rožnega venca:* popoln odpustek v bratovski cerkvi.

3. dan. Nedelja I. v mesecu. Udom bratovščine sv. rožnega venca: trojen popoln odpustek v bratovski cerkvi: 1. če prejmo sveto obhajilo v bratovski cerkvi in ondi molijo v namen sv. očeta; 2. če obišejo bratovsko kapelo in tam molijo v namen sv. očeta; 3. če so pri mesečni procesiji. — *Sv. Benedikt Filadelfski.* Vsem vernikom popoln odp. v *redovnih cerkvah sv. Frančiška:* tretjerednikom tudi v farnih cerkvah, ako ni blizu nobene redovne cerkve.

4. dan. Ponedeljek. Ker se danes praznuje spomin na čudež v Bruselju, morejo udje bratovščine presv. Rešnega Telesa dobiti popoln odpustek v bratovski ali tudi v farni cerkvi.

5. dan. Torek. Sv. Julijana, devica. Popoln odpustek *udom bratovščine presv. Rešnega Telesa* v bratovski ali farni cerkvi. — *Sv. Vincencij Fererij,* spoznavavec iz reda sv. Dominika. V cerkvah rožnivenške bratovščine *vsem vernikom* popoln odpustek.

7. dan. Veliki četrtek. *a)* Kdor opravlja danes eno uro katerokoli požnost v cerkvi ali doma v spomin, da je v ta dan Jezus postavil zakrament presv. Rešnega Telesa, dobi popoln odpustek, če gre danes ali pa drugi teden k izpovedi in k sv. obhajilu. *b)* popoln odpustek vsem, ki danes ali jutri obišejo božji grob in molijo v namen sv. očeta; izpoved in sv. obhajilo danes ali na velikonočno nedeljo; *c)* popoln odpustek *udom bratovščine presvetega Rešnega Telesa* če so pri procesiji; *d)* popoln odpustek

udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje; e) popoln odpustek vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijonskih cerkvâ.

8. dan. *Veliki petek*. Kdor danes popoldne v spomin bridke smrti našega Odrešenika tri ure moli ali premišljuje, bodisi doma ali v cerkvi, dobi popoln odpustek, če je bil včeraj pri sv. obhajilu ali če drugi teden prejme sv. obhajilo in obiše cerkev. — Kdor danes od 4. ure popoldne naprej ali jutri do 10. ure dopoludne žalostni Materi božji vsaj pol ure „dela družino“ z molitvijo ali premišljevanjem, more dobiti popoln odpustek tisti dan, ko opravi velikonočno izpoved in gre k sv. obhajilu.

10. dan. *Velika noč*. Udje tretjega reda sv. Frančiška dobé vesoljno odvezo. Popoln odpustek: a) onim, ki v nedelje in praznike redno hodijo k pridigam; b) vsem, ki obišejo cerkev bratovščine svetega rožnega venca in molijo v namen sv. očeta; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presvetega Srca: v bratovski ali farni cerkvi; d) udom družbe živega rožnega venca; e) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijonskih cerkvâ; g) udom družbe krščanskih družin.

12. dan. *Torek*. Ker je bil v ta dan sv. Kajetan svetnikom prištet, popoln odpustek onim, ki nosijo višnjev škapulir.

13. dan. *Sreda*. Sv. Margareta iz reda sv. Dominika. Udom bratovščine sv. rožnega venca popoln odpustek v bratovski cerkvi.

14. dan. *Četrtek*. Sv. Peter Gonzales, iz reda sv. Dominika. Udom bratovščine sv. rožnega venca popoln odpustek v bratovski cerkvi.

20. dan. *Sreda*. Sv. Neža, iz reda sv. Dominika. Popoln odpustek vsem, ki obišejo cerkev rožnivenške bratovščine.

24. dan. *Zadnja nedelja v mesecu*. Popoln odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo sv. rožni venec; molitev v namen sv. očeta v katerikoli cerkvi.

29. dan. *Petek*. Sv. Peter, muč., iz reda sv. Dominika. Popoln odpustek vsem, ki obišejo cerkev rožnivenške bratovščine.

30. dan. *Petek*. Sv. Katarina Sijenska, dev., iz reda sv. Dominika. Popoln odpustek vsem, ki obišejo cerkev rožnivenške bratovščine.

Zahvala za uslišano molitev.

M. B. se zahvali presv. Srcu za veliko dušno milost. — M. B. se zahvali presv. Srcu Jezusovemu in Mariji za ozdravljenje svojega moža in svoje hčerke.

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudežnim zgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast še ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice: vse pa prepuščamo nezmotljivi sodbi svete katoške cerkve.

Urednik.